Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U100692

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-04-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Потапенко Андрій Вікторович
2. Potapenko Andrii Viktorovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право. Право

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 16-04-2021

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Ржищівський міський суд Київської області

Код за ЄДРПОУ: 26190593

Місцезнаходження: вул. Соборна, 87, с. Ржищів, Горохівський р-н., Київська обл., 09230, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.500.007

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака

Код за ЄДРПОУ: 19485263

Місцезнаходження: вул. Раєвського, 23-а, м. Київ, Київська обл., 01042, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака

Код за ЄДРПОУ: 19485263

Місцезнаходження: вул. Раєвського, 23-а, м. Київ, Київська обл., 01042, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 10.27.51

Тема дисертації:

1. Визначення судом ефективного способу захисту приватного права та інтересу, який не суперечить закону
2. Court determination of an effective way to protect a private right and interest that does not contradict the law

Реферат/анотація:

1. Дисертація складається із трьох розділів, розподілених на одинадцять підрозділів, у яких розгляд розпочинається зі з'ясування теоретичних підходів до розуміння категорії «ефективний спосіб судового захисту» у приватному праві через розкриття підстав та порядку визначення судом способу судового захисту приватного права та інтересу і завершується обґрунтуванням авторських моделей визначення ефективного захисту приватних прав та інтересів в окремих категоріях справ на підставі вивчення матеріалів рішень судів різних інстанцій цивільної та, в деяких випадках, господарської юрисдикцій. У першому розділі «Теоретичні підходи до розуміння категорії «ефективний спосіб судового захисту» у приватному праві» здійснено дослідження розвитку категорії «ефективний спосіб судового захисту» у приватному праві України Сформована авторська дефініція правової категорії «визначення судом ефективного способу захисту» – це процесуальна дія суду, що здійснюється на стадії правової кваліфікації спірних відносин і полягає в оцінці

викладеної у позові вимоги на предмет її «ефективності» при вирішенні питання належності (адекватності) обраного позивачем способу захисту приватного права або інтересу та відображенні надалі цієї вимоги у резолютивній частині рішення суду. Також запропоновано авторське визначення правової категорії «спосіб захисту, який не суперечить закону». Завершується перший розділ дисертації обґрунтуванням легітимних обмежень судової дискреції в механізмі ефективних засобів юридичного захисту в практиці Європейського суду з прав людини (цивільний аспект). Другий розділ «Підстави та порядок визначення судом способу судового захисту приватного права та інтересу» містить три підрозділи, в межах яких, зокрема, встановлено вимоги ефективного захисту права у процесуальних документах із позиції сторін цивільного процесу. Доведено, що позов повинен містити належне правове обґрунтування вимог відповідними нормами матеріального права, проте суд за принципом jura novit curia («суд знає закони») самостійно здійснює правову кваліфікацію спірних правовідносин та застосовує для прийняття рішення саме ті норми матеріального права, предметом регулювання яких є відповідні правовідносини, що не призводить до зміни предмета позову та/або обраного позивачем способу захисту. Вироблено єдиний процесуальний механізм визначення судом ефективного способу захисту порушеного, невизнаного або оспореного приватного права та інтересу, який може бути використаний як алгоритм (дорожня карта) застосування ч. 2 ст. 5 ЦПК судами й носіями суб'єктивних приватних прав та інтересів. У третьому розділі «Визначення ефективного захисту приватних прав та інтересів в окремих категоріях справ», який складається із чотирьох підрозділів і присвячений формуванню авторських моделей визначення ефективного захисту приватного права, окреслено ефективні способи захисту прав та інтересів у земельних спорах. Доведено, що сучасний стан розвитку правового інструментарію, наданого власникам суб'єктивних прав для захисту прав власності та землекористування у земельних відносинах, у тому числі новелою цивільного судочинства – «визначення судом ефективного способу захисту, що не суперечить закону», свідчить про те, що власники та землекористувачі земельних ділянок поряд із традиційними критеріями обрання судових способів захисту законності та належності також повинні враховувати критерії «ефективності» та «співмірності (пропорційності)». Зроблено висновок, що доктрини «компенсація (відшкодування)» за практикою ЄСПЛ у розумінні ст. 13 ЄКПЛ та «компенсація (відшкодування)» у розумінні ст. 1 П № 1 є абсолютно різними за своєю сутністю, спрямовані на гарантування змістовно різних конвенційних прав, а тому потребують окремого тлумачення та обов'язкового обґрунтування умов їх застосування у вітчизняній правозастосовній сфері.

2. The thesis consists of three chapters, divided into five subdivisions, in which the consideration begins with elucidation of theoretical approaches to the understanding of the category of "effective way of judicial protection" in private law through the disclosure of the grounds and procedure for court determination of the way of judicial protection of private right and interest and ends with substantiation of author's models of determination of effective protection of private rights and interests in certain categories of cases based on the study of materials of decisions of courts of different instances of civil and, in some cases commercial jurisdiction. The first chapter "Theoretical approaches to the understanding of the category" of effective remedy "in private law" studies the development of the category "effective remedy" in Ukrainian private law. It was proved that often there is a low level of legal technique in formulation of claims. The author's definition of the legal category "court determination of an effective way of protection" is a procedural action of the court, which is carried out at the stage of legal qualification of disputed relations and consists in assessing the claim set out in the claim for its "effectiveness" in deciding the issue of belonging (adequacy) of the method of protection of private right or interest selected by the plaintiff and further reflecting this claim in the operative part of the court decision. Also the author offers the definition of the legal category "a way of protection which isn't contrary to the law". The first section of the dissertation concludes with a substantiation of the legitimate limitations of judicial discretion in the mechanism of effective remedies in the practice of the European Court of Human Rights (civil aspect). The second section "The grounds and procedure for the court to determine the method of judicial protection of a private right and interest" contains three divisions, within which, in particular, the requirements of effective protection of the right in procedural documents from the position of the parties to civil proceedings are established. It is proved that the claim must contain an adequate legal basis for the claims by the relevant norms of substantive law, but the court

according to the principle of jura novit curia ("the court knows the laws"), independently carries out legal qualification of disputed legal relations and applies for decision exactly those norms of material law, the subject of regulation of which is the relevant legal relations, does not lead to a change in the subject of claim and / or the method of protection chosen by the plaintiff. Produced a single procedural mechanism for the court to determine an effective way to protect violated, unrecognized or disputed private right and interest, which can be used as an algorithm (roadmap) of application of Part 2 of Art. 5 of the Civil Procedural Code by courts and holders of subjective private rights and interests. In the third chapter "Definition of effective protection of private rights and interests in separate categories of cases" which consists of four divisions and is devoted to formation of author's models of definition of effective protection of private law, effective ways of protection of the rights and interests in land disputes are defined. It is proved, that the modern condition of the legal toolkit given to owners of the subjective rights for protection of the rights of ownership and land use in land relations, including a novelty of civil legal proceedings - "definition by court of an effective way of protection, not contradiction to law", testifies that owners and land users along with traditional criteria of a choice of judicial ways of protection of legality and belonging should consider criteria "efficiency" and "proportionality. It is concluded that the doctrines "compensation (redress)" in the ECHR's understanding of Art. 13 ECHR and "compensation (redress)" in the understanding of Art. 1 of the Protocol 1 are completely different in nature and are aimed at ensuring substantively different convention rights, and therefore require a separate interpretation and mandatory substantiation of the conditions of their application in the domestic law enforcement sphere.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Берестова Ірина Еріївна
2. Berestova Iryna Eriivna

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Притика Юрій Дмитрович
2. Prytyka Yurii Dmytrovych

Кваліфікація: д.ю.н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кройтор Володимир Андрійович
2. Kroitor Volodymyr Andriiovych

Кваліфікація: к.ю.н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заіка Юрій Олександрович

2. Zaika Yurii Oleksandrovych

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бобрик Володимир Іванович

2. Bobryk Volodymyr Ivanovych

Кваліфікація: к.ю.н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Штефан Олена Олександрівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Штефан Олена Олександрівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.